

PENSUM

BARNEHAGELÆRERUTDANNING

med kunstfaglig profil (BLUKF)

3. STUDIEÅR

2016-2017

Felles pensum for alle studieår:

FNs barnekonvensjon om barns rettigheter (2003). Lastes ned fra

<http://www.fn.no/Bibliotek/Avtaler/Menneskerettigheter/FNs-konvensjon-om-barnets-rettigheter-Barnekonvensjonen>

Lov om barnehager (barnehageloven). Lov av 17. juni 2005, nr. 64. (2011). Oslo:

Kunnskapsdepartementet. Lastes ned fra <http://www.lovddata.no>

Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver. (2011). Oslo: Kunnskapsdepartementet. Lastes ned fra <http://www.udir.no/Barnehage/Rammeplan/>

Veileder for barnehager med samiske barn. Sametinget. Lastes ned fra

<https://www.sametinget.no/Opplaering/Barnehager>

Juuso, R. & Bjørn, I. M. E. (2006). Temahefte om samisk kultur i barnehagen. Oslo:

Kunnskapsdepartementet. Lastes ned fra:

https://www.regjeringen.no/globalassets/upload/kilde/kd/red/2006/0107/ddd/pdfv/300464-temahefte_om_samiske_barns_sprak_og_kultur.pdf

BKLSU3050 Ledelse, samarbeid og utviklingsarbeid

Bjerkestrand, M. & Pålerud, T. (red.) (2014). *Barnehagelærer - fag og politikk*. (2. utgave). Bergen: Fagbokforlaget. (Kap 1, 2, 4, 6-7, 103 s.)

Bratterud, Å. & Emilsen, K. (2013). *Dørstokkmila*. Bergen: Fagbokforlaget. (Kap. 1-2, 5-6; 67 s.)

Greve, A.; Jansen, T. T. & Solheim, M. (2014) *Kritisk og begeistret*. Bergen: Fagbokforlaget

Gunnestad, A. (2014). *Didaktikk for barnehagelærere. En innføring*. Oslo: Universitetsforlaget. (Kap. 6 og 7, 42 s.)

Hyrve, G. & Sataøen, S.O. (2006). *Samfunnsfag i førskolelærerutdanningen*. (3. utgave). Oslo: Universitetsforlaget. (s. 182-237, 50 s.)

Killén, K. (2012). *Forebyggende arbeid i barnehagen. Samspill og tilknytning*. Oslo: Kommuneforlaget. (Kap. 4 - 7 og kap. 9-10, 93 s.)

Larsen, A. & Slåtten, M. (2010). *En bok om oppvekst. Samfunnsfag for førskolelærere*. Bergen: Fagbokforlaget. (Kap. 12-13 og 16-18, 143 s.)

Nissen, K.; Kvistad, K.; Pareliussen, I. & Schei, S. H. (2015). *Barnehagens hverdagsliv*. Bergen: Fagbokforlaget (220 s.)

Sjøvik, P. (red.) (2014). *En barnehage for alle. Spesialpedagogikk i barnehagelærerlærerutdanningen*. (3. utgave). Oslo: Universitetsforlaget. (s. 267-285, 18 s.)

Tveiten, S. T. (2002). *Veiledning mer enn ord*. Bergen. Fagbokforlaget (209 s.)

Digitalt kompendium:

Gotvassli, K.-Å. (2014). Barnehagen som en lærende organisasjon – teoretiske perspektiver. I S. Mørreaunet, K.-Å. Gotvassli, K. H. Moen & E. Skogen (red.). *Ledelse av en lærende barnehage*. Bergen: Fagbokforlaget. (s.17 -35, 18 s.)

Tholin, K. R. (2008). Førskolelærerens møte med barn og andre samarbeidsrelasjoner – etikk i praksis *Yrkesetikk for førskolelærere*. Bergen: Fagbokforlaget. (Kap. 4, s. 80-104)

Utdelte bokkapitler og artikler kan komme i tillegg

BKFOR3510 Profesjonalitet og faglig fordypning i kunstfag

Askland, L. & Sataøen, S. O. (2013). *Utviklingspsykologiske perspektiv på barns oppvekst*. Oslo: Gyldendal Akademisk, (kap. 3-5, 140 s.)

Braanaas, N. (2008). *Dramapedagogisk teori og historie*. Trondheim: Tapir akademisk forlag. (360 s.)

Ceppi, G. & Zini, M. (1998). *Children, spaces, relations. Metaproject for an environment for young children*. Reggio Children, Modena, Italia: Grafiche Rebecchi Ceccarelli s.r.l. (Bildebok)

Fredriksen, B. C. (2013). *Begripe med kroppen. Barns erfaring som grunnlag for all læring*. Oslo: Universitetsforlaget, kap. 1-5, (s. 17-177, 160 s.)

Fønnebø, B. (2014). *Kunstneriske bevegelser i barnehagen: de yngstes formgivning, bildeskaping og verksteder*. Oslo, Cappelen Damm akademisk. (285 s.)

Gjervan, E. K. (2013). Lekens dramaturgi – nye muligheter for barneteatret? *Nordic Early Childhood Education Research Journal. Tidsskrift for nordisk barnehageforskning*, 6(9), s. 1-13. (13 s.)

Hovik, L. (2015). Interaktive dramaturgier – forestillinger om virkelighet. I: S. Gladsø, E. K. Gjervan, L. Hovik & A. Skagen. *Dramaturgi – forestillinger om teater* (s. 225-235). Oslo: Universitetsforlaget. (11 s.)

Jederlund, U. (2003). *Musik og sprog. Et utvidet perspektiv på børns sprogutvikling*. Århus: Modtryk (145 s.)

Krogstad, A.; Hansen, G. K., Høyland, K. & Moser, T. (red.), (2012). *Rom for barnehage. Flerfaglige perspektiver på barnehagens fysiske miljø*. Bergen: Fagbokforlaget. Følgende kapitler:

Høyland, K. & Hansen, G.K., De fysiske omgivelsenes betydning for barnehagens kvalitet. (kap. 1) (23 s.)

Nordtømme, S., Muligheter i mellomrom. (kap. 11) (15 s.)

Thorbergsen, E., Lekemateriell og barns lek. (kap. 12) (17 s.)

Larsen, A. M. (1997) *Fortellinger og dramaforløp*. Oslo: Cappelen Damm. (125 s. Digitalt tilgjengelig på www.nb.no)

Liset, M. S.; Myrstad, A. & Sverdrup, T. (red.) (2001). *Møter i bevegelse. Å improvisere med de yngste barna*. Bergen: Fagbokforlaget. (Kap. 2, 4 og 7; 55 s.)

Moser, T. (2007). Rommet som pedagogisk (kon)tekst og det fysiske miljøet som læremiddel, i B. Aamotsbakken, D. Skjelbred & S. V. Knudsen (red.), *Tekst i vekst*. Oslo: Novus.

Nordin-Hultman, E. (2004). *Pedagogiske miljøer og barns subjektskaping*. Oslo: Pedagogisk Forum (kap. 1-9, 240 s.)

Nybø, K. N. & Thiis-Evensen, T. (1995). *Europas arkitekturhistorie fra idé til form*. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag. (s. 176)

Olaussen, I. O. (2014). Den kreative barnehagelæreren i uterommet. I: M. Sæther & T. L. Hagen (red.). *Kreativ ute: Barnehagepedagogikk med uterommet som læringsarena* (s. 210–222). Bergen: Fagbokforlaget. (13 s.)

Ruud, E. (2013). *Musikk og identitet*. Oslo: Universitetsforlaget. (s. 15-192, s. 236-274; 177 s.)

Samuelsen, A. M. (2003). *Formidling av kunst til barn og unge*. Oslo: Universitetsforlaget. (s. 9-82, ca. 60 s.)

Thorbergesen, E. (2007). *Barnehagens rom – nye muligheter*. Oslo: Pedagogisk Forum. (s. 9-137, ca. 100 s.)

Varkøy, Ø. (2015). *Hvorfor musikk? En musikkpedagogisk idehistorie*. Oslo: Gyldendal Forlag (s. 10-133, 123 s.)

Vecchi, V., Guidici, C. (2002). *Barn, kunst, kunstnere*. Modena: Grafiche Rebecchi Ceccarellis.r.l. (Bildebok)

Digitalt kompendium:

Bleken, H. (2012). Motstandens estetikk. I Ø. Varkøy (red.), *Om nytte og unytte*. Oslo: Abstrakt Forlag. (s. 159-163, 4 s.)

Brønstad, E. S. & Øksnes, M. (2014). *Leketøyets lekeverdi*. I Rasmussen, T. H. (red.). På spor etter lek. Lek under moderne vilkår. Bergen: Fagbokforlaget (kap. 12, s. 217-232; 15 s.)

Krejsler, J. B. (2013). Barnehagen, læring og den nasjonale konkurransevnen. I K. Steinsholt & M. Øksnes (red.). *Danning i barnehagen. Perspektiver og muligheter*. Latvia: Cappelen Damm Akademisk (69-94, 25 s.)

Pedersen, G. (2012). Kva skal vi med trær?. I Ø. Varkøy (red.), *Om nytte og unytte*. Oslo: Abstrakt Forlag. (s. 163-172, 9 s.)

Sæther, M. (2007). *Musisering og inkludering*. I P. Sjøvik (Red.). En barnehage for alle. Oslo: Universitetsforlaget (s. 282-302, 20 s.)

Sæther, M. (2014). Profesjonsmøter mellom kunstskelelærere og barnehagelærere. I E. Angelo & S. Kalsnes (red.), *Kunstner eller lærer?* Oslo: Cappelen Akademisk. (s. 67-79, 12 s.)

Thoresen, I. T. (2013). Lanseringen av dannelsbegrepet. I K. Steinholt & M. Øksnes (red). *Danning i barnehagen. Perspektiver og muligheter*. Latvia: Cappelen Damm Akademisk (s. 20-44, 24 s.).

Østern, T. P. & Engelsrud, G. (2014). Kontakt, kommunikasjon og ledelse som lærerkropp. I Anna Lena Østern (red.). *Dramaturgi i didaktisk kontekst*. Bergen: Fagbokforlaget (s. 67-84, 17 s.)

Østern, A.-L. (2014) Å tenke som en dramaturg i undervisningen. I: A.-L. Østern (red.). *Dramaturgi i didaktisk kontekst*. Bergen: Fagbokforlaget. (s. 19-35, 17 s.)

Nettressurser:

Barn og rom, refleksjoner over barns opplevelse av rom. Prosjektrapport laget i samarbeid mellom Sintef Byggforsk og Dronning Maud Minne Høgskole <http://www.trondheim.kommune.no/>

Frisch, N. S. (2008). Når øyet styrer hånden. *FORMakademisk*, 1 (1), s. 85-95.
<https://journals.hioa.no/index.php/formakademisk/article/view/123/112>

Norbrønd, Brit (2012). *Betydningen av profesjonalitet i spenningsfeltet mellom barnehagens tradisjon og nyliberalistisk ideologi*. I Første steg nr. 4 2012. (4 s.)
https://www.utdanningsforbundet.no/upload/Tidsskrifter/Forste%20steg/FS_4_2012/FS%204%202012_12-15.pdf

Ruud, Even. (2008). Et humanistisk perspektiv på norsk musikkterapi. I G. Trondalen & E. Ruud (Red.) *Perspektiver på musikk og helse: 30 år med norsk musikkterapi. Skriftserie fra Senter for musikk og helse 2008:3*. Oslo: Norges musikkhøgskole
http://www.nmh.no/Senter_for_musikk_og_helse/skriftserie/66080/Ruud_Et_humanistisk_perspektiv_paa_musikkterapien.pdf s. 5-28, 23 s.)

Trondheim kommune. Utforming av barnehager,
<http://www.trondheim.kommune.no/content.ap?thisId=1117611151>

Trondheim kommune. Funksjons -og arealprogram, 2005.
<http://www.trondheim.kommune.no/content.ap?thisId=1117622145>

Veileder for utforming av barnehagens utearealer.
<http://www.trondheim.kommune.no/content.ap?thisId=1117621870>

BKBAC3900 Bacheloroppgave - Profesjonalitet og faglig fordypning i kunstfag

Bergsland, M. & Jæger, H. (red.) (2014). *Bacheloroppgaven i barnehagelærerutdanningen*. Oslo: Cappelen Damm Akademisk (155 s.)

Eide, B. & Winger, N. (2003). *Fra barns synsvinkel: intervju med barn – metodiske og etiske refleksjoner*. Oslo: Cappelen akademisk forlag (150 s.)

Fredriksen, B. C. (2013). Estetikk, empati og forskning. I: Fredriksen, B. C. (2013) *Begripe med kroppen. Barns erfaring som grunnlag for all læring*. Oslo: Universitetsforlaget. (s. 242-297, 55 s.)

Rasmussen, K. (2000). Det fotografiske (ind)blikk i børns liv. I *Barn* nr. 3-4, s. 159-172. Trondheim. NOSEB. (13 s.)

Digitalt kompendium:

Johannesen, A, Tufte, P.A. & Christoffersen L. (2011). *Introduksjon til samfunnsvitenskapelig metode*. (4. utg.) Oslo: Abstrakt forlag. (kap. 1, 3, 5 og 19, s. 27-34, 53-71, 89-101, 259-276; 57 s.)

Kvale, S. & Brinkmann, S. (2012). *Det kvalitative forskningsintervju*. (2. utg.) Oslo: Gyldendal Akademisk. Kap. 7. Å utføre et intervju. (s. 137-154, 18 s.)

Postholm, M. B. (2010). *Kvalitativ metode – en innføring med fokus på fenomenologi, etnografi og kasusstudier*. (2. utg.) Oslo: Universitetsforlaget. Kap. 3. Observasjon som datainnsamlingsstrategi. (s. 55-67, 13 s.)

Duedahl, P. & Jacobsen M.H. (2010). *Introduksjon til dokumentanalyse*. Odense: Syddansk Universitetsforlag. (kap. 1 og 4)

Rasmussen, B. (2012) *Kunsten å forske med kunsten. Et blikk på kunnen ut fra praksis-teori-relasjonen*. I: Gjærum, R. G., & Rasmussen, B. (2012). *Forestilling, framføring, forskning: Metodologi i anvendt teaterforskning*. Trondheim: Akademika forlag. (s. 23-50).

Thagaard, T. (2013). *Systematikk og innlevelse- en innføring i kvalitativ metode*. (4. utg.) Bergen: Fagbokforlaget. (kap. 9.3 og 9.4., s. 201-214; 13 s.)